

SZIESZTA

NAPI MELLÉKLETEK

Hétfő A DÉL SPORTJA,

A PÉNZ BESZÉL

Kedd GYÓGY-ÍR

Szerda LÉGYOTT

Csütörtök BIZALMASAN

Péntek DÉLMADÁR

SZERKESZTI: ÚJSZÁSZI ILONA, WERNER KRISZTINA ■ 2007. AUGUSZTUS 4.

WWW.DELMAGYAR.HU

SZÜLETÉSNAPIJÁN, AUGUSZTUS 8-ÁN AVATJÁK FEL GREGOR JÓZSEF SÍREMLÉKÉT A BELVÁROSI TEMETŐBEN

„Bár korábban találkoztunk volna!”

Gregor József minden nyáron születésnapja, augusztus 8-a körül koncertet adott művészbarátaival a szegedi városháza Muzsikáló Udvarán. Az idei az első nyár, amikor születésnap helyett emlékkoncertet rendeznek. A művész özvegye síremléket állíttatott, amit ugyancsak jövő szerdán avatnak a Belvárosi temetőben. Exkluzív DVD, fotókiállítás is készült a tavaly októberben elhunyt, Kosuth-díjas basszistáról. Gregorné dr. Takács Mária arra kértük, idézze fel emlékeit megismerkedésükről és közös életükről.

– Szegedi medikaként jártam színházba, így színpadról már akkoriban ismertem Jóskát. Sorsszerűnek gondolom, hogy kétszer is egy házban laktunk. Jóska rendkívül kedves ember volt, nagyszívú, vidám, jókat evett-ivott. Kapcsolatunk nem volt szerelem az első látásra, először jószomszédi viszony alakult ki közöttünk. Észre sem vettük, és a kölcsönös szimpátiából lassan szerelem alakult ki. Jóska egyszer csak bejelentette: mindenképp az a szándéka, hogy elváljak a feleségétől, ha hozzá megyek, ha nem. Hónapokig vívódtam, mert akkoriban a fiam 13 éves kamaszgyerek volt, a lányom pedig épp iskolába ment. Végül határoztam, őt választottam. Sohasem bántam meg, csak azt sajnálom, hogy nem korábban találkoztunk.

Huszonöt éve házasodtak

– 1982 nyarán házasodtunk össze, aznap este Ferrando szerepét énekelte A trubadúrban a szabadterin – ezzel ünnepeztünk. Jól kiegészítettük egymást: én rák vagyok, ő oroszlán. Renáta, a lányom

Az operabarát

– Ha Jóska előbb veszi feleségül dr. Takács Mária, aki ösztönözte a külföldi vendégszereplésekre, akkor a jóisten nem mentette volna meg őt attól, hogy egy kis Jettel közeledjen a világban, mert tarolta volna a buffo basszus repertoárt. Olyan jó vígoperai énekest, mint ő volt, nemigen hallottam, pedig bejártam a világot, és elég sok lemezem is van – emlékezett az énekes legjobb barátja, Csernay László orvosprofesszor, a Szegedi Operabarátok Egyesületének egyik alapítója.

velünk élt együtt, a fiam, aki az édesapjával maradt, rendszeresen meglátogatott bennünket. Jóska nem volt jó kapcsolatban második házasságából származó nagyobbik leányával, Beátával, ezért miután összeházasodtunk, igyekeztem kibékíteni őket. Bernadettel sohasem volt ilyen gond, őt az édesanyja sohasem nevelte Jóska ellen. Akkoriban a Szegedi Ifjúsági Rendelőintézetben laborvezető főorvosként dolgoztam.

Gregorné dr. Takács Mária és Gregor József 2005 májusában szegedi otthonukban

FOTÓ: HOLLÓSI ZSOLT

Jóskának egyre több munkája akadt külföldön, és nem győztem fizetés nélküli szabadságot kérni, hogy elkísérhessem. Már Dorozsmánál honvágya volt, egyszerűen nem tudott huzamosabb ideig egyedül maradni. Azt mondta, ha azt szeretném, hogy tudjuk majd a gyerekeinket anyagilag segíteni, akkor kísérjem el külföldre. Elhatározta, ha nem megyek, akkor ő is itthon marad. Nagy dilemma elé kerültem, mert 55 éves voltam, szerettem a hivatásom. Végül mégis nyugdíjba mentem, és vele tartottam.

– Jóskát rengeteg operaházba hívták, volt úgy, hogy fél évig sem tudtunk hazajönni. Az Egyesült Államokban 1986-ban Houstonban mutatkozott be először Varlam szerepében. Cecilia Bartolival pedig együtt debütáltak a Sevillai borbélyban. Rendszeresen visszahívták Houstonba, mint ahogyan később Portlandbe és Baltimore-ba is. Húsz évig jártunk Amerikába, Antwerpenbe, Gentbe, valamint Genfbe, Bordeaux-ba és Párizsba. Az antwerpeni közönség annyira megszerette Jóskát, hogy minden színpadra lépését nyílt színi taps fogadta. Portlandben az üzletekben is gyakran megszólították, a város teli volt a plakátjaival. A New York-i Metropolitan Operában úgy énekelte próbát, hogy szövetkeztem amerikai ügynökével, Matthew Lauferrel. Bennem talán több volt a becsvágy, úgy éreztem, Jóska sokkal többre hivatott. Amikor először jártunk New Yorkban, és Matthew körbevitt bennünket a városban, a Metropolitan előtt azt mondtam Jóskának: „Fogsz te még itt énekelni!” „Én ugyan nem jövök ide!” – felelte. Összenéztünk Matthew-val, aki rám kacsintott, és megbeszéltük, hogy titokban

megszervezzük a próbaéneklést, ami előfeltétele a Metbe szóló szerződésnek. Az egyik portlandi vendégszereplésről hazafele jövet kértem Jóskát, hogy töltsünk el néhány napot New Yorkban. Gyanútlanul beleegyezett. Matthew-val ott már kész tények elé állítottuk: meghallgatásra várják a Metropolitanban. Dührohambot kaptam, rögtön tudta, hogy én is benne vagyok a szervezkedésben. Kértem, hogy az esélytelenek nyugalommal menjen, nincs mit veszítenie, senki sem tudja meg, ha netán nem sikerülne. „Vagy te olyan vagány, hogy bevállald! Ha Magyarországon megjelensz, ki sem kell nyitnod a szád, már vastaps van. Próbáld meg ott is, ahol nem ismerlek!” – így cukkoltam. Ez hatott is, sikerült beletennem a bogarat a fülébe, és mégiscsak elment Matthew-val. Vigyorgó arccal jött haza, mert fantasztikusan sikerült a meghallgatás. Néhány hónap múlva valóban meg is kapta a felkérést a Figaro házasságára. Két héttel később a Kisvárosi Lady Macbethre, majd újabb néhány hét múlva Dulcamara szerepére is meghívták. Így 1994 őszén négy hónapra utaztunk ki New Yorkba. Később, amikor Strauss Arabellájára hívta vissza a Met, épp Houstonban voltunk. Rögtön nemet mon-

dott, mert érvényes szerződése volt Belgiumba ugyanarra az időszakra, és nem akarta felrúgni a korábban megkötött megállapodást. Matthew a haját tépte, azt mondta: „A Metropolitan mégiscsak a Metropolitan!” Jóskát ez nem érdekelte, azt mondta: sohasem bontott fel még szerződést, és ezután sem fog, még a Metropolitan kedvéért sem. Sok minden elment így mellette, mert amihez nem volt igazán kedve, azt nem csinálta meg még nagy pénzért sem. A szakmai döntéseibe én sohasem szóltam bele. Úgy éreztem, az én feladatomban az, hogy a munkájához elengedhetetlen nyugodt családi hátteret biztosítsam.

A siker fokmérője

– Minden bemutatóján és a próbák többségén is ott ültem, ezek gyakran nagyobb élményt jelentettek, mint az előadások. A premierjein jobban izgultam, mint a szigorlataimon. Jóska szerencsére soha, sehol nem vallott szégyent. Számára egyetlen fokmérője volt a sikernek: visszahívják-e. Mindig visszahívták. Nem voltak sztáralúrjei, a színházban a jegyszedő néikkel és a műszakkal éppúgy elbeszélgetett, mint a kollégáival vagy az igazgatókkal. A

sztár szótól kiütést kapott, amikor látta, hogy mostanában kiket nevez sztárnak a média. Imádott piacra járni, villamossal utazni, az emberekkel bárhol szóba elegyedni. Sokszor órákig tartott vele végigsétálni a Kárász utcán, annyian megállították.

Űrt hagyott maga után

– Halála előtt ellátott mindenféle gyakorlati tanáccsal is, mert huszonnégy éven át mindent ő intézett helyettem, még a bankkártyát sem tudtam kezelni. Nagyon féltett, hogy mi lesz velem nélküle. Iszonyatos űrt hagyott maga után, sohasem fogom tudni kiheverni az elvesztését, fél ember vagyok nélküle. A temetésén alig tudtam tartani magam, amikor hangfelvételtől megszólalt Sarastro áriája. Olyan jó emberrel, mint Jóska, sohasem találkoztam. Neki mindenre és mindenre volt gondolja. Az én gyermekeimet ugyanúgy szerette és támogatta, mint az övét. A segítőkészsége legendás volt, másoknak is rengeteg dolgot elintézt, megszámlálhatatlanul sok jótékonyági koncerten énekelte. Elmondhatatlanul hiányzik, sokszor úgy érzem, ma is itt van mellettem.

LEJEGYZTE: HOLLÓSI ZSOLT

Síremlékavató, koncert, DVD és kiállítás

Gregor József 67. születésnapján, augusztus 8-án, szerdán 17 órakor avatják fel a Belvárosi temetőben a Kosuth-díjas basszista síremlékét, amit özvegye állíttatott. A sírnál a művész barátai – Nagy Ágnes, Csernay László és Markovics Zsolt – mondanak verset, illetve megemlékező beszédet. Este fél 9-től emlékkoncertet rendeznek a szegedi városháza Muzsikáló Udvarán, ahol Gregor József minden nyáron barátaival hangversenyt adott. Az est házigazdája Vajda Júlia

operaénekes, fellép: Cseh Antal, Cselóczy Tamás, Keszei Bori, Rálik Szilvia, Szegedi Csaba, Szonda Éva és Szvétek László operaénekes, Fekete Gizi színművész. Zongorán kísér: Harazdy Miklós. A Szegedért Alapítvány kiadásában elkészült az a kereskedelmi forgalomban nem kapható exkluzív DVD is, amit itt mutatnak be. A torony alatt fotókiállítást is rendeznek Veréb Simon Gregor Józsefről készült színházi felvételeiből.

Gregor József feleségével 1986-ban Houstonban

FOTÓ: DM/ DV